

FEBRUÁROVÉ LEGISLAČÍNO 2022

Najzaujímavejšie legislatívne zmeny z 55. schôdze NR SR s vplyvom na podnikateľské prostredie

55. schôdza Národnej rady Slovenskej republiky priniesla viacero novínok a zmien vzťahujúcich sa na podnikateľské prostredie, vrátane malých a stredných podnikov. V tomto článku Vám prinášame tie najvýznamnejšie zmeny zákonov, ktoré parlament schválil, a o ktorých by ste mali určite vedieť.

1) Zavádzajú sa viaceré zmeny v Autorskom zákone

- *Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v znení neskorších predpisov*
- *Účinnosť od 25. marca 2022*

Novelou Autorského zákona, ktorá preberá smernice EÚ, prišlo k viacerým dôležitým zmenám v tejto oblasti, napríklad:

- rozšírila sa definícia obchodne nedostupného diela bez ohľadu na typ jeho ochrany,
- zaviedlo sa nové právo špeciálne pre vydavateľov periodík (t.j. periodicky vydávaných tlačív, časopisov a pod.),
- zaviedli sa nové povinnosti pre poskytovateľov on-line služieb zdieľania obsahu,
- uľahčilo sa cezhraničné poskytovanie on-line služieb a obsahu,
- zaviedli sa nové možnosti používania a licencovania kreatívneho obsahu,
- zaviedli sa nové pravidlá pre zmluvné vzťahy medzi podnikateľmi – autormi diel či držiteľmi licencií a nadobúdateľmi alebo používateľmi,
- upravili sa pravidlá poskytovania odmien pre autorov.

Bola zavedená nová výnimka na použitie diela s cieľom zachovania kultúrneho dedičstva. V zmysle tejto výnimky bude možné vyhotovovať rozmnoženiny diela s použitím vhodného prostriedku či technológie zachovávaní, a to v akomkoľvek formáte alebo na akomkoľvek nosiči, v požadovanom množstve v ktoromkoľvek štádiu životnosti diel a v rozsahu potrebnom na účely zachovávaní diela.

Zároveň predmetnou novelou prišlo aj k rozšíreniu a doplneniu obchodne nedostupných diel. Za obchodne nedostupné dielo sa považuje zverejnené dielo, ak

- k jeho rozmnoženiu nie je možné (ani po vynaložení primeraného úsilia) získať prístup na trh inak ako kúpou použitej veci alebo na základe žiadosti o udelenie licencie, ktorá nie je bežne dostupná,
- je trvalo uložené v knižnici, archíve, múzeu alebo u zákonného depozitára a
- je zapísané vo verejne prístupnom zozname obchodne nedostupných diel vedenom Úradom Európskej únie pre duševné vlastníctvo po dobu najmenej 6 mesiacov, pričom nedošlo k jeho vyradeniu.

Upravilo sa tiež uzatváranie rozšírených hromadných licenčných zmlúv. Organizácia kolektívnej správy môže takouto licenčnou zmluvou poskytnúť nadobúdateľovi súhlas napríklad na použitie obchodne nedostupného diela vyhotovením rozmnoženiny, verejným

prenosom alebo verejným rozširovaním jeho rozmnoženiny prevodom vlastníckeho práva na nekomerčné účely, vysielať diel vrátane vysielať prostredníctvom satelitu, vyhotovenie rozmnoženiny literárneho diela, či verejný prenos uskutočňovaný poskytovateľom služby zdieľania obsahu on-line.

Do Autorského zákona sa začlenila aj zásada krajiny pôvodu pri doplnkových on-line službách do už existujúcich inštitútov a zmlúv v zmysle Autorského zákona. Vďaka rozšíreniu územného rozsahu licencie tak viac nebude nutné vysporiadať práva aj v iných členských štátoch EÚ, kde sú doplnkové on-line služby tiež dostupné.

Právo vydavateľa periodika zahŕňa výhradné majetkové práva, ktoré sú aj prevoditeľné. Tieto majetkové práva trvajú 2 roky od zverejnenia.

Čo sa týka poskytovania odmien pre autorov, tieto by mali byť poskytované ako jednorazové platby, najmä ak je časový rozsah licencie najviac jeden rok alebo ak ide o použitie diela s časovým rozsahom najviac 5 rokov. Takisto ide aj o prípad, ak v čase udelenia licencie je možné vyčíslit' očakávané príjmy alebo výnosy, ktoré možno využitím licencie dosiahnuť a tieto príjmy alebo výnosy sú v licenčnej zmluve výslovne vyčíslené a odmena zodpovedá týmto príjmom alebo výnosom a je proporcionálna. Avšak, ak je odmena proporcionálna k tvorivému podielu autora na zhodnocovanom diele, ale celkom zjavne nezodpovedá výnosu dosiahnutému neskorším využitím diela, autor má právo na dodatočnú odmenu (resp. vyrovnanie). Autor môže právo na dodatočnú odmenu uplatniť najskôr po uplynutí troch rokov od zverejnenia diela. Na účely uplatnenia tohto práva má autor právo na informáciu o príjmoch alebo výnosoch z využitia licencie osobitne za každý spôsob použitia a vyúčtovanie odmeny.

2) Posúvajú sa lehoty týkajúce sa indexu daňovej spoľahlivosti

- *Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony*
- *Účinnosť od 27. februára 2022*

Parlament schválil novelu, ktorou sa okrem iných zmien posúvajú viaceré termíny týkajúce sa zavedeného indexu daňovej spoľahlivosti. Zoznam daňových subjektov, ktorým bol určený index daňovej spoľahlivosti, bude zverejňovať finančné riaditeľstvo v termíne až do 30. septembra 2022. Pôvodne mal byť zoznam týchto daňových subjektov zverejnený do 30. júna 2022.

Zároveň tým daňovým subjektom, ktorým bolo doručené oznámenie o osobitných daňových režimoch, zašle daňový úrad oznámenie o indexe daňovej spoľahlivosti najneskôr do 30. júna 2022.

Rovnako aj daňovým subjektom, ktoré boli zaregistrované na daň z príjmov do 31. decembra 2019 a ktorým nebolo doručené oznámenie o osobitných daňových režimoch, zašle daňový úrad oznámenie o indexe daňovej spoľahlivosti najneskôr do 30. júna 2022.

3) Uvoľňuje sa trh v oblasti metrologie

- *Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 157/2018 Z. z. o metrologii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 198/2020 Z. z.*
- *Účinnosť od 1. apríla 2022, resp. od 1. apríla 2023*

Predmetnou novelou sa zjednodušujú sa uvoľňujú rôzne pravidlá v oblasti metrologie. Uvoľňujú sa prísne regulácie overovania niektorých druhov meradiel.

Spresňuje sa úradné meranie, oprava a montáž určených meradiel, ako aj výkon úradného merania a registrácie na opravu alebo montáž určených meradiel alebo balenia a dovozu spotrebiteľských balení. Predĺžil sa tiež čas platnosti overenia určených meradiel najviac na 5 rokov.

Novelou prichádza k odstráneniu niektorých informačných povinností. Ruší sa povinnosť prikladať k žiadosti o autorizáciu a k žiadosti o registráciu niektoré dokumenty – kópie dokladov (zriaďovacej alebo zakladacej listiny, dokladu o spôsobilosti v oblasti metrologie, čestné vyhlásenia štatutárneho orgánu o splnení požiadaviek, osvedčenie o akreditácii). Ruší sa aj povinnosť pre autorizované osoby informovať Slovenský metrologický inšpektorát o kontrolách a ich výsledkoch.

4) Zmierňujú sa podmienky pre prijímateľov investičnej pomoci

- *Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 57/2018 Z. z. o regionálnej investičnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v znení neskorších predpisov*
- *Účinnosť odo dňa vyhlásenia, resp. od 15. marca 2022*

Parlamentom bola schválená aj novela zákona o regionálnej investičnej pomoci, ktorá zmierňuje podmienky pre poskytovanie investičnej pomoci a uľahčuje tak regionálnu investičnú pomoc pre jej prijímateľov. Cieľom prijatých zmien je uľahčiť prijímateľom investičnej pomoci plnenie povinnosti udržať nové pracovné miesta vytvorené v priamej súvislosti s realizáciou investičného zámeru. V prípade, že k zániku vytvoreného nového pracovného miesta došlo vo vymedzenom období, pracovné miesto sa považuje za udržané.

Novela zavádza tiež dočasnú výnimku, v zmysle ktorej možno poskytnúť investičnú pomoc aj takému subjektu, ktorý je podnikom v ťažkostiach. Podmienkou je, že sa stal podnikom v ťažkostiach v období pandémie ochorenia COVID-19 (konkrétne v čase od 1. januára 2020 do 31. decembra 2021, pričom nebol podnikom v ťažkostiach k 31. decembru 2019).

Platí, že investičné stimuly a investičná pomoc, ktoré boli schválené do 14. marca 2022, zostávajú v platnosti v rozsahu a za podmienok tak, ako boli uvedené v rozhodnutí o poskytnutí investičných stimulov alebo v rozhodnutí o schválení investičnej pomoci. Taktiež dochádza k predĺženiu lehôt na splnenie si povinností v súvislosti s konaniami o poskytnutí investičnej

pomoci, začatými od 1. marca 2022 a právoplatne neukončenými do 14. marca 2022 a konaniami začatými od 15. marca 2022 do 31. decembra 2022, čím sa dočasne zmierňujú aj podmienky pre nové potenciálne investície v roku 2022.

5) Zmierňujú sa podmienky pre uplatňovanie daňového bonusu na vyživované dieťa

- *Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 57/2018 Z. z. o regionálnej investičnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v znení neskorších predpisov*
- *Účinnosť odo dňa vyhlásenia, resp. od 15. marca 2022*

Prijatá novela zmierňuje podmienky pre uplatnenie daňového bonusu zamestnancom na vyživované dieťa v zdaňovacom období roka 2021, čím sa vyrieši aj problém daňovníkov, ktorí dosahujú príjmy zo závislej činnosti alebo príjmy z podnikania a z inej samostatne zárobkovej činnosti, no z dôvodu protipandemických opatrení nemohli vykonávať svoju prácu.

Platí, že do hranice dosiahnutia výšky zdaniteľných príjmov, t. j. 6-násobku minimálnej mzdy, sa budú započítavať aj tzv. oslobodené príjmy:

- plnenie poskytnuté v rámci aktívnej politiky na trhu práce,
- platba podľa osobitného predpisu,
- prijaté nemocenské z dôvodu, že zamestnanec bol uznaný za dočasne práceneschopného z dôvodu nariadenia karanténneho opatrenia alebo izolácie,
- prijaté ošetrovné.

Zamestnanec oznámi zamestnávateľovi výšku takto preukázateľne prijatého oslobodeného príjmu do 10. marca 2022, a to v prípade, ak mu nepostačujú príjmy zo závislej činnosti pre účely uplatnenia daňového bonusu. Zamestnávateľ na uvedené príjmy prihliadne pri uplatnení daňového bonusu v rámci ročného zúčtovania preddavkov z príjmov zo závislej činnosti, avšak iba za predpokladu, že zamestnanec požiadal o vykonanie ročného zúčtovania.

6) Skracuje sa lehota pre príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny na udelenie súhlasu s výpoveďou zamestnanca so zdravotným postihnutím

- *Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov*
- *Účinnosť od 1. apríla 2022*

Novela Zákonníka práce, predložená skupinou poslancov NRSR, priniesla zmenu pre zamestnávateľov i zamestnancov, ktorá spočíva v skrátenej lehote na rozhodovanie príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a na udelenie či neudelenie súhlasu so skončením pracovného pomeru výpoveďou zamestnanca so zdravotným postihnutím. Uvedená lehota bola skrátenej z pôvodných 30 dní na 7 dní.

Zároveň platí, že ak príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny do 7 dní od doručenia žiadosti zamestnávateľa neudelí súhlas, t. j. nevydá príslušné rozhodnutie, súhlas sa považuje za udelený, čo znamená, že sa predpokladá, že úrad vydal rozhodnutie, ktorým zamestnávateľovi udelil súhlas na skončenie pracovného pomeru výpoveďou zamestnancovi so zdravotným postihnutím, prípadne na skončenie štátnozamestnaneckého pomeru výpoveďou štátnemu zamestnancovi, ktorý je občanom so zdravotným postihnutím. V súvislosti s uvedeným platí, že za deň doručenia rozhodnutia sa považuje tretí deň od uplynutia lehoty na vybavenie žiadosti.

Kontaktné údaje:

Slovak Business Agency
Centrum lepšej regulácie
Karadžičova 2, Twin City A
811 09 Bratislava

clr@sbagency.sk

02/203 63 193

02/203 63 293